

**Il-Benchmark ta' Tmiem l-Edukazzjoni Primarja
It-Tnejn 13 ta' Ġunju 2011**

Il-Malti: Il-Qari

Il-Marki: 30 marka

Il-Hin: 50 minuta

Aqra dan ir-reklam u wara ahdem l-eżerċizzji ta' wara.

"Ta' Patist"

L-aqwa forn
go Hal Qormi

Bil-kumdità kollha u minn post wiehed issib tixtri:

- hobż tal-Malti frisk u maħdum b'sengħa tradizzjonali minn Ġorġi, sid il-forn;
- kull xorta ta' hobż ieħor bħal ftajjar, bziezen, panini, kif ukoll hobż imqatta' abjad u ismar;
- kull xorta ta' pasti, kejkijiet u hlewwiet għal mat-te;
- għaġina tal-pizza u tat-torti.

Il-forn jiftaħ mill-ħamsa ta' filghodu sal-ghaxra ta' billejl matul il-ġimgħa kollha, minbarra t-Tnejn filghodu.

Kull nhar ta' Hadd, Ġorġi l-furnar jaċċetta d-dixxijiet għax-xiwi, sa mhux aktar tard mit-tmienja ta' filghodu.

A. Aqta' linja taht it-twegiba t-tajba.**L-ewwel wahda lesta.**

1. Dan li qrajt huwa (invit, **reklam**, programm, artiklu).
2. Il-forn imsemmi fir-reklam huwa ta' raġel jismu (Patist, Ġorgi, Battista, Ġanni).
3. In-nies jistgħu jixtru (l-ġhaġin, l-ġhaġina, t-tortellini, l-pizza) mill-forn ta' Hal Qormi.
4. Il-forn ma jiftaħx (il-Ġimġha, il-Ħadd, it-Tnejn, l-Erbgħa) filgħodu.

B. Qabbel Kolonna A ma' Kolonna B billi tikteb in-numru fil-kaxxa t-tajba.**L-ewwel wahda hija eżempju.****(4 marki)**

	Kolonna A		Kolonna B
1.	Il-forn "Ta' Patist"		in-nies isibu jixtru kollox minn post wiehed.
2.	Barra l-hobz, il-furnar		jaħmi l-hobz Malti b'sengħa tradizzjonali.
3.	Mill-forn tista' tixtri		ibigh ukoll il-pasti u l-helu.
4.	Fir-riklam, tal-forn jiftaħar li		kwalitajiet differenti ta' hobz.
5.	Il-forn huwa komdu ghax	1	jinsab f'Hal Qormi.

Ċ. Imla l-vojt billi ssib il-kelma t-tajba mir-reklam.**(3 marki)**

1. Il-forn ibigh hobz imqatta', kemm abjad kif ukoll _____.
2. Il-forn idum miftuh sal-_____ ta' billejl.
3. Il-Ħadd _____ sat-tmienja, in-nies jistgħu jieħdu l-ikel biex isajruh il-forn.

Aqra din l-istorja u ahdem l-eżercizzji ta' wara.

L-Ewwel Parti

IL-HBIEB TA' TAMARA

Issa ilha xahrejn tgħix Malta. Kellha tagħmel vjaġġ iebes fuq il-baħar, imma issa għadda kollox b'wiċċ il-ġid. Tamara qed tipprowa tgħix il-ħajja normali ta' tifla ta' tnax-il sena. Hija toqgħod fiċ-ċentru għar-refuġjati flimkien ma' missierha. Quddiem iċ-ċentru hemm ġnien kbir u fih hemm grawnd żgħir tal-futbol. Tamara kuljum tara **daqs nofs tużżana tfal**, subien u bniet, jilagħbu l-ballun u jiġru flimkien. Tixtieq ħafna li taqsam it-triq u tmur tkellimhom biex tagħmel ħbieb magħhom. Imma tibza' li jkeċċuha. (*par. 1*)

L-uniku ħabib li għandha huwa Robbie, l-għasfur tal-bejt. Ta' kuljum jersaq f'hoġor it-tieqa jnaqqar il-frak tal-gallettini jew tal-ħobż li bdiet tpoġġilu Tamara. Waqt li l-għasfur joqgħod jiekol, Tamara tersaq inkiss inkiss qrib it-tieqa. Għall-ewwel, l-għasfur kien jitgerrex u jtir ftit 'il bogħod. Izda ma tantx kien idum ma jerga' lura fil-ħoġor tat-tieqa u jkompli jnaqqar. Tamara u Robbie malajr saru ħbieb u l-għasfur dera lil Tamara viċin tat-tieqa, filwaqt li Tamara ta' kuljum tpoġġilu x'jiekol u toqgħod tistennieh. (*par. 2*)

Madanakollu, Tamara tixtieq li jkollha ħbieb godda bħalma kellha qabel. Hija trid ħbieb li tista' toqgħod titkellem jew tilgħab magħhom fil-ġnien. Tamara tixtieq ħbieb li tkun tista' tmur magħhom l-iskola u li jgħinuha fix-xogħol li jagħtuha l-għalliema. Imma kif u fejn ser issibhom dawn il-ħbieb? (*par. 3*)

A. Immarka t-twegiba t-tajba billi tagħmel sinjal (✓) fil-kaxxa.

1. Tamara kienet toqghod

- fid-dar t'ommha u ta'missierha.
- fiċ-ċentru għar-refugjati.
- fiċ-ċentru tal-kappillan.

2. Quddiem iċ-ċentru kien hemm

- ġnien kbir u grawnd żgħir.
- ġnien żgħir u grawnd kbir.
- il-baħar.

3. Mit-tieni paragrafu sib il-kelma li toqghod fil-vojt ta' dawn is-sentenzi.

- a. Robbie, il-ħabib ta' Tamara, kien _____.
- b. Tamara kienet tqiegħed il-frak tal-ikel lil Robbie f'_____ it-tieqa.

4. Aqleb in-numru fi kliem u iktbu fil-vojt tas-sentenza li ġejja.

Tamara tefgħet lil Robbie (3) _____ farkiet tal-hobż.

5. Aqta' linja taħt il-particella li hemm f'din is-sentenza.

It-tifla reggħet bdiet tgħix il-ħajja normali ta' tifla.

6. Aqleb fil-maskil.

“ ... ma kellhiex ħbieb.” _____

Kompli agra l-istorja u aħdem l-eżerċizzji ta' wara.

IL-HBIEB TA' TAMARA

It-Tieni Parti

Jum minnhom, Tamara kienet aljenata wara t-tieqa thares lejn Robbie jiekol. “Qisek ilek ma tiekol ġingħa, x’għu għandek, Rob,” qaltlu minn taħt l-ilsien. F’dak il-ħin, nebħa qawwija ta’ kelb tant hasdet lil Tamara li kwazi ħabtet rasha mal-ħgieġa. Robbie tar imwerwer għal fuq l-oġġla fergħa li sab fil-qrib. X’hin ħarset ’il barra, Tamara rat **biċċa ta’ kelb daqsieħ**. Dan kien marbut b’ċinga miżmuma minn tifel li deher ixejrilha, donnu jrid ikellimha. Għall-ewwel lanqas riedet temmen lil għajnejha. Izda wara li ħasbitha ffit, inqalghet minn fejn kienet u ħarġet tigr̃i barra. (par. 4)

“Kif inti? Jien Saviour u noqgħod xi żewġ bibien bogħod miċ-ċentru fejn toqgħod inti. Rajtek kemm-il darba waħdek wara dik it-tieqa, tiċċassa ’l barra. U illum xtaqt inkellmek ffit,” tbissmilha dak it-tifel waqt li beda jgħebbed il-kelb li kien il-ħin kollu jifraħ u jogħla ma’ Tamara. “U jien jisimni Tamara. Issa ilni xahrejn noqgħod fiċ-ċentru. Fit-tieqa mhux niċċassa nkun, imma nħares lejn Robbie. Robbie huwa għasfur ħabib tiegħi u nagħtih jiekol kuljum,” wiġbitu Tamara, li xejn ma għoġbitha l-kelma ‘tiċċassa’. (par. 5)

Wara waqfa ta’ skiet Saviour kiser is-silenzju u qal: “Għandek x’taġħmel bħalissa? Tridxi tigr̃i miegħi passiġġata bil-kelb sal-ġnien? Donnu Rex irid isir ħabib tiegħek għax arah x’jifraħ u jferfer denbu!” “Iva, iva ... dażgur li niġi,” qalet Tamara ferħana, fil-ħin li mellset ras Rex. “Tista’ tistennieni ffit kemm ngħid lil missieri li sejra sal-ġnien ma’ żewġt iħbieb ġodda?” qaltlu Tamara, li sparixxiet mill-ewwel minn quddiemu. (par. 6)

F’ħakka t’għajn, Tamara reġgħet kienet hdejn Saviour u Rex u t-tlieta flimkien irhewlha bil-pass il-pass lejn il-ġnien. Tamara bdiet tirrakkonta lil Saviour dwar ħajjitha u kif spiċċat Malta mis-Somalja. Min-naħa tiegħu, Saviour ha gost li għamel ħabiba ġdida u li rnexxielu jferrah persuna oħra. (par. 7)

B. Wieġeb dawn il-mistoqsijiet:

1. X'hasad lil Tamara meta kienet wara l-ħgieġa tara lil Robbie jnaqqar ? (par.4)

2. Ghaliex Tamara hadet ġhaliha bil-kliem li qalilha Saviour ? (par. 5)

3. Ghaliex taħseb li Saviour ried ikellem lil Tamara ? (par. 7)

4. Għal min qed jirreferu?

Eżempju: tifel li deher ixejrilha – ha tirreferi għal **Tamara.**

a) qaltlu minn taht l-ilsien (par. 4) - u tirreferi għal _____.

b) sal-ġnien magħhom (par. 6) – hom tirreferi għal _____ u _____.

5. Mis-sitt paragrafu sib kelma oħra li tfisser l-istess bħal:

mixja - _____

Ċ. Aħdem dawn il-mistoqsijiet billi żżomm f'moħħok iż-żewġ partijiet tal-is...

(6)

1. Fisser fi kliemk dawn l-idjomi.

a) *“daqs nofs tużżana tfal”* (par.1)

_____ (marka waħda)

b) *“biċċa ta' kelb daqsiex”* (par.4)

_____ (marka waħda)

2. Ghaliex taħseb li Tamara kienet qed issibha diffiċli biex ikollha l-ħbieb ?

_____ (2 marki)

3. Semmi kwalità tajba li Saviour u Tamara t-tnejn għandhom.

_____ (2 marki)

TMIEM IL-KARTA